

“ ఆదిపర్వము ” - విశ్వ విఘ్నాన సర్వస్వము

॥ విఘ్నేశ్వర ధ్యానమ్ ॥

ఘ్నాంబరధరం విఘ్నం శశివర్ణం చతుర్భుజమ్ ।
పుస్తానానాం ధ్యాయేత్ సర్వవిఘ్నోపశాంతయే ॥

॥ శ్రీనివాస ధ్యానమ్ ॥

నమస్తుభ్యం మహాదేవ నారాయణ కృపానిధే ।
పాలా మః ఫణిశైలేశ భక్తబంధో దయానిధే ॥

॥ మహాభారత శ్రవణ ఫలమ్ ॥

ద్వైపాయనౌష్ఠ పుట నిస్సృతమప్రమేయం । పుణ్యం పవిత్రమథ పాపహరం శివం చ ।
యో భారతం సమధిగచ్ఛతి వాచ్యమానం । కిం తస్య పుష్కరజలైరభిషేచనేన ॥

॥ అభి సంకల్పః ॥

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, దేవదేవోత్తమస్య, జగద్రక్షణార్థం, అవతీర్ణస్య, శ్రీమదఖిలాండకోటి
బ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః, అనుగ్రహప్రసాదేన, సర్వేషాం, భక్తజనానాం, ఆధివ్యాధి,
నివృత్తిద్వారా, ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, విషూచికాక్రిమిజనిత, సమస్త, దుష్టభావ నివారణార్థం
సర్వారిష్ట, నివృత్తిద్వారా, సకలశ్రేయో2భివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థ, కామమోక్షాఖ్య, చతుర్విధ, పురుషార్థ ఫల
సిద్ధ్యర్థం, వాఙ్మనఃకాయ, ప్రవర్తిత, అనేక జన్మాఘ, నిబర్హణార్థం, సమస్త, పాపక్షయార్థం, గోసంరక్షణార్థం చ,
శ్రీమన్మహాభారతే, ఆదిపర్వణి, యథాశక్తి, షోడశాధికశతతమ, సప్తదశాధికశతతమాధ్యాయాస్తర్గత
శ్లోకపారాయణం, ఆచార్యముఖేన కరిష్యామహే ॥

॥ వ్యాస ధ్యానమ్ ॥

వ్యాసం వశిష్టనప్తారం శక్తేః పౌత్రమకల్మషమ్ ।
పరోశరోత్మజం వందే శుకతాతం తపోనిధిమ్ ॥

వ్యాసాయ విఘ్నరూపాయ వ్యాసరూపాయ విష్ణవే ।
నమో వై బ్రహ్మనిధయే వాసిష్ఠాయ నమోనమః ॥

- చిత్రబాణశ్చిత్రవర్మా సువర్మా దుర్విరోచనః ।
అయోబాహుర్మహాబాహుశ్చిత్రాజ్శ్చిత్రకుణ్డలః ॥ 116 - 06 ॥
- భీమవేగో భీమబలో బలాకీ బలవర్ధనః ।
ఉగ్రాయుధః సుషేణశ్చ కుణ్డోదరమహేందరౌ ॥ 116 - 07 ॥
- చిత్రాయుధో నిషజ్జీ చ పాశీ వృన్దారకస్తథా ।
దృఢవర్మా దృఢక్షత్రః సోమకీర్తిరనూదరః ॥ 116 - 08 ॥
- దృఢసన్ధో జరాసన్ధః సత్యసన్ధః సదఃసువాక్ ।
ఉగ్రశ్రవా ఉగ్రసేనః సేనానీర్ఘ్నరాజయః ॥ 116 - 09 ॥
- అపరాజితః కుణ్డాశాయీ విశాలక్షో దురాధరః ।
దృఢహస్తః సుహస్తశ్చ వాతవేగసువర్చసౌ ॥ 116 - 10 ॥
- ఆదిత్యకేతుర్బహ్వశీ నాగదత్తో2గ్రయాయ్యపి ।
కవచీ క్రథనః కుణ్డో కుణ్డాధరో ధనుర్ధరః ॥ 116 - 11 ॥
- ఉగ్రభీమరథౌ వీరౌ వీరబాహురలోలుపః ।
అభయౌ రౌద్రకర్మా చ తథా దృఢరథాశ్రయః ॥ 116 - 12 ॥
- అనాధృప్యః కుణ్డాభేదీ విరావీ చిత్రకుణ్డలః ।
ప్రమథశ్చ ప్రమాథీ చ దీర్ఘరోముశ్చ వీర్యవాన్ ॥ 116 - 13 ॥
- దీర్ఘబాహుర్మహాబాహుర్ వ్యూఢోరుః కనకధ్వజః ।
కుణ్డాశీ విరజాశ్చైవ దుఃశలా చ శతాధికా ॥ 116 - 14 ॥
- ఇతి పుత్రశతం రాజన్ కన్యా చైవ శతాధికా ।
నామధేయానుపూర్వ్యాణ విద్ధి జన్మక్రమం నృప ॥ 116 - 15 ॥
- సర్వే త్వతిరథాః శూరాః సర్వే యుద్ధవిశారదాః ।
సర్వే వేదవిదశ్చైవ సర్వే సర్వాప్రకోవిదాః ॥ 116 - 16 ॥

సర్వేషామనురూపాశ్చ కృతా దారా మహీపతే ।

ధృతరాష్ట్రేణ సమయే పరీక్ష్య విధివన్పుప ॥

॥ 116 - 17 ॥

దుఃశలాం చాపి సమయే ధృతరాష్ట్రో నరాధిపః ।

జయద్రథాయ ప్రదదౌ విధినా భరతర్షభ ॥

॥ 116 - 18 ॥

ఇతి శ్రీమహాభారతే ఆదిపర్వణి సమ్భవపర్వణి ధృతరాష్ట్రపుత్రనామకథనే షోడశాధికశతతమో2ధ్యాయః ॥ 116 ।

అధ్యాయః-117 సప్తదశాధికశతతమో2ధ్యాయః సమ్భవపర్వ
మృగరూపధారిమునేః పాణ్డుకర్తృకో వధో, మునేః పాణ్డువ్రుతి శాపశ్చ

జనమేజయ ఉవాచ

కథితో ధార్తరాష్ట్రాణామార్షః సమ్భవ ఉత్తమః ।

అమనుష్యో మనుష్యాణాం భవతా బ్రహ్మవాదినా ॥

॥ 117 - 01 ॥

నామధేయాని చాప్యేషాం కథ్యమానాని భాగశః ।

త్వత్తః శ్రుతాని మే బ్రహ్మన్ పాణ్డవానాం చ కీర్తయ ॥

॥ 117 - 02 ॥

తే హి సర్వే మహాత్మానో దేవరాజపరాక్రమాః ।

త్వయైవాంశావతరణే దేవభాగాః ప్రకీర్తితాః ॥

॥ 117 - 03 ॥

ఏతద్దిచ్చామ్యహం శ్రోతుమతిమానుషకర్మణామ్ ।

తేషామాజననం సర్వం వైశమ్పాయన కీర్తయ ॥

॥ 117 - 04 ॥

వైశమ్పాయన ఉవాచ

రాజా పాణ్డుర్మహారణ్యే మృగవ్యాలనిషేవితే ।

చరన్మైథునధర్మస్థం దదర్శ మృగయూథపమ్ ॥

॥ 117 - 05 ॥

తతస్తాం చ మృగీం తం చ రుక్మపుణ్ణైః సుపత్రిభిః ।

నిర్భిభేద శరైస్తీక్ష్ణైః పాణ్డుః పశ్చభిరాశుగైః ॥

॥ 117 - 06 ॥

స చ రాజన్మహాతేజా ఋషిపుత్రస్తపోధనః ।

భార్యయా సహ తేజస్వీ మృగరూపేణ సగ్గతః ॥

॥ 117 - 07 ॥

సంసక్తశ్చ తయా మృగ్యా మానుషీమీరయన్ గిరమ్ ।

క్షణేన పతితో భూవౌ విలలాపాకులేన్ద్రియః ॥

॥ 117 - 08 ॥

మృగ ఉవాచ

కామమన్యుపరీతా హి బుద్ధ్యా విరహితా అపి ।

వర్జయన్తి నృశంసాని సాపేష్యసి రతా నరాః ॥

॥ 117 - 09 ॥

న విధిం గ్రసతే ప్రజ్ఞా ప్రజ్ఞాం తు గ్రసతే విధిః ।

విధిపర్యాగతానర్థాన్ ప్రాజ్ఞో న ప్రతిపద్యతే ॥

॥ 117 - 10 ॥

శశ్వద్ధర్మాత్మనాం ముఖ్యే కులే జాతస్య భారత ।

కామలోభాభిభూతస్య కథం తే చలితా మతిః ॥

॥ 117 - 11 ॥

పాణ్డురువాచ

శత్రూణాం యా వధే వృత్తిః సా మృగాణాం వధే స్మృతా ।

రాజ్ఞాం మృగ న మాం మోహోత్త్వం గర్హయితుమర్హసి ॥

॥ 117 - 12 ॥

అచ్ఛద్మనా మాయయా చ మృగాణాం వధ ఇష్యతే ।

స ఏవ ధర్మో రాజ్ఞాం తు తద్ధి త్వం కిం ను గర్హసే ॥

॥ 117 - 13 ॥

“ప్రహేళిక ”

:: “గోవింద నామ సంకీర్తనమ్” ::

॥ అథ క్షమా ప్రార్థనా ॥

ః యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్యవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ సమోస్తుతే ॥

॥ అథ లోకక్షేమ ప్రార్థనా ॥

ః సర్వేభవన్తు సుఖినః సర్వేసంతు నిరామయాః ।
సర్వేభద్రాణి వశ్యంతు మాకశ్చిత్ దుఃఖభాగ్యవేత్ ॥

॥ అథ భగవత్సమర్పణమ్ ॥

ః కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్భా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

॥ అథ మంగళమ్ ॥

ః శ్రియః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥